

Voorlegger vergadering Raad van Bestuur UWV

Vergadering Raad van bestuur	
Datum	28 november 2023
Agendapunt	Agendapunt 3 Nummer 23 – 426
Onderwerp	Wegingskader screening
Directeur	Directeuren HRM en BZ
Opsteller	
Portefeuillehouder RvB	Maarten Camps
Onderwerp heeft instemming van	
Directeur	Toelichting

Door Raad van Bestuur te nemen besluiten

De Raad van Bestuur neemt het volgende besluit:

- Akkoord gaan met het starten van een praktijkjaar voor het wegingskader screening voor de duur van 1/2 - 1 jaar, waarin ten minste voor vijf functies screeningsniveau 3 is vastgesteld en de betreffende medewerkers zijn gescreend. Dit zoals afgesproken tussen bestuurder en de Ondernemingsraad op de overlegvergadering van 8 november jl.

Samenvatting onderwerp en reden bespreking

Screening maakt een onlosmakelijk onderdeel uit van maatregelen om te zorgen voor een veilige werkomgeving. Daarom hantert UWV sinds 2019 drie screeningsniveaus. Screeningniveau 3 (uitgevoerd door een extern screeningsbureau) is toen ingesteld voor nieuwe medewerkers in de dataanalyse omgevingen [REDACTED]. Vanuit het belang dat UWV hecht aan veiligheid en integriteit en mede gezien de maatschappelijke ontwikkelingen rondom screening is in de afgelopen jaren in overleg met de medezeggenschap een Wegingskader screening opgesteld om met elkaar zorgvuldig vast te stellen welke functies UWV-breed op welk niveau gescreend gaan worden.

In het wegingskader screening werken we met onderstaande acht risicogebieden om te bepalen of integriteitsrisico's in de functie-uitoefening na mitigerende maatregelen nog dermate hoog zijn dat screening op niveau 3 nodig en gerechtvaardigd is. Deze screening gaat dan gelden voor nieuwe én voor zittende medewerkers en zal elke vier jaar worden herhaald.

Acht risicogebieden

1. Toegang hebben tot (grotere of gecombineerde hoeveelheden) (bijzondere) persoonsgegevens
2. Toegang hebben tot bijzonder gevoelige en/of vertrouwelijke bedrijfsgegevens
3. Omgaan met of toegang hebben tot bijzondere/ omvangrijke geldstromen
4. Kennis dragen van veiligheidssystemen en controlemechanismen en verificatieprocessen en de mogelijkheid om deze met behulp van deze kennis te 'omzeilen'
5. In staat zijn om zonder controle de bedrijfsvoering zwaar te verstoren/beschadigen/ondermijnen/te niet doen)
6. Het hebben van bijzondere bevoegdheden
7. Handhaven/toezicht houden op naleving van regels
8. Leidinggeven binnen (de top van) de organisatie

- In het Wegingskader screening wordt beschreven hoe de bedrijfsonderdelen voor al hun functies bepalen welk screeningsniveau daarop van toepassing zou moeten zijn. Hiervoor zijn onder andere stroomschema's opgesteld. Er wordt gestructureerd vastgelegd welke integriteitsrisico's bij welke functies aan de orde zijn, welke mitigerende maatregelen zijn getroffen of binnen een half jaar getroffen kunnen worden en wat de effectiviteit hiervan is. Vervolgens wordt het restrisico vastgelegd en hoe dit is gewogen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een risicomatrix, dat aansluit bij het risicomanagementbeleid van UWV. Het inzetten van screening op niveau 3 voor zittende medewerkers is een zwaar middel dat een inbreuk op de privacy van betrokken medewerker met zich meebrengt. Het mag daarom alleen ingezet worden als aanvulling op andere risico verminderende maatregelen, met als doel om het resterende risico verder te verkleinen. Het mag niet ingezet worden ter vervanging van andere redelijkerwijs te nemen maatregelen. UWV screent daarom alleen in die gevallen waar risico's door mitigerende maatregelen onvoldoende kunnen worden beperkt, er geen andere mitigerende maatregelen mogelijk zijn en het restrisico niet acceptabel is. Proportionaliteit, subsidiariteit, doeltreffendheid en gerechtvaardigd belang zijn hierbij leidend: de screening moet een doeltreffend middel zijn en de maatregel screening moet in verhouding staan tot de grootte van het risico en het doel kan niet op een andere manier bereikt worden. Screening dient dus te worden gezien als sluitstuk dat restrisico's mitigeert, die niet op een andere manier verkleind kunnen worden. De bedrijfsonderdelen verwerken dit in een voorstel voor de Wegingscommissie screening.

Wegingscommissie screening

Deze wegingscommissie beoordeelt de ontvangen voorstellen voor screening en bewaakt de voorwaarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden. Op basis van de beoordeling stelt de wegingscommissie vast of het wegingskader goed is toegepast en welk screeningsniveau voor welke functies/functiefamilies¹ gerechtvaardigd is. In de wegingscommissie zijn de volgende disciplines vertegenwoordigd: HRM-concern, Bureau Integriteit, FEZ PC&A Kwaliteit & Risicomanagement, een ICT-expert die een goed oordeel kan vellen over de technische mitigerende maatregelen en de effectiviteit daarvan, drie leden van de OR en een externe deskundige. Op verzoek van de wegingscommissie kunnen desgewenst één of meerdere deskundigen van de functie danwel het risicogebied aansluiten. Alle leden van de wegingscommissie zitten in deze commissie zonder last of ruggespraak. De besluitvormingsprocedure geschiedt op basis van consensus. In die uitzonderlijke gevallen waar geen consensus wordt bereikt, heeft de externe deskundige een doorslaggevende stem.

Proefperiode

Het wegingskader screening is nieuw en brengt daarom onzekerheid met zich mee in de toepassing van het wegingskader. We hebben dit immers nog niet eerder gedaan. Niemand kan nog zeggen hoe het toepassen van het wegingskader screening in de praktijk zal verlopen en wat de effecten zullen zijn. Wel voelt de bestuurder een grote verantwoordelijkheid om dit samen met de OR zo goed mogelijk te doen, vooral ook voor een medewerker die onverhoopt een screeningsadvies krijgt waarbij een verhoogd of een hoog risico wordt geconstateerd. Vanwege deze onzekerheid en de zorgvuldigheid richting medewerkers die we willen betrachten, zal van start worden gegaan met een praktijkjaar met een tijdelijke werkwijze. Dit praktijkjaar geldt voor een periode van een ½ - 1 jaar waarin voor ten minste vijf functies screeningsniveau 3 is vastgesteld en de betreffende medewerkers zijn gescreend.

Tijdens dit praktijkjaar zullen bestuurder en OR zorgvuldig bekijken hoe het wegingskader screening werkt, hoe de wegingscommissie werkt en kunnen we met elkaar zorgvuldig de uitkomst van de wegingscommissie beoordelen. Daarom wordt in dit praktijkjaar de uitkomst van de wegingscommissie (in de vorm van een toewijzing van een screeningsniveau 1, 2 of 3) gezamenlijk besproken in gesprek tussen de RvB en de OR. Na die gezamenlijke discussie wordt voor die functies in de proefperiode (minstens 5) waar screening op niveau 3 vereist is, instemming van de OR en de RvB gevraagd. De precieze afspraken op dit gebied tussen OR en bestuurder zullen worden vastgelegd in een convenant. De eerder genoemde gezamenlijke discussie heeft als doel om zowel aan de bestuurder als aan de OR comfort te geven bij de uitwerking in de praktijk van het screeningskader, in lijn met het overall doel.

Door deze werkwijze evalueren Bestuurder en OR gezamenlijk met Bureau Integriteit de werking van het Wegingskader screening en wordt ook onderzocht hoe het implementatieplan in de praktijk uitwerkt. Nadat

¹ Daar waar blijkt dat functiefamilies te divers zijn voor een zorgvuldige weging, zal per functie bekeken worden wat de exacte risico's zijn en hoe die gewogen moeten worden. In sommige gevallen zal het gaan om een specifieke rol met meer bevoegdheden dan standaard bij de functie horen.

de vijf op niveau 3 te screenen functies op die manier gezamenlijk zijn besproken, wordt gekeken waar eventuele aanpassingen in het kader, het proces en of het implementatieplan mogelijk nodig zijn. Daarna worden ook afspraken gemaakt over de nadere afstemming met de OR hieromtrent.

Zie verder de bijlagen: Wegingskader screening en Implementatieplan wegingskader screening.

Gevolgen voor mensen

De verwachting is dat screening op niveau 3 voor een beperkt aantal medewerkers zal gaan gelden en dat het overgrote deel van de medewerkers die op niveau 3 worden gescreend een screeningsadvies krijgt waarbij er geen risico's zijn geconstateerd. Medewerkers die een screeningsadvies krijgen met een verhoogd/hoog risico krijgen vanuit HRM een casemanager toegewezen.

De leidinggevende, medewerker, casemanager, Bureau Integriteit zoeken in dat geval eerst naar een oplossing om de geconstateerde risico's weg te nemen in de persoonlijke omstandigheden van de medewerker of door het takenpakket van de functie aan te passen, zodat de functie met deze aanpassingen kan worden gecontinueerd. Als dit niet mogelijk is wordt gezocht naar een maatwerkoplossing. (zie implementatieplan)

Kansen en risico's voor (de opdracht van) UWV

Het wegingskader screening is een regeling die onderdeel uitmaakt van een brede aanpak van risicobeheersing binnen UWV. Het is immers de verantwoordelijkheid van UWV om te zorgen voor een veilig werkklimaat. Het mitigeren van integriteitsrisico's maakt hier onderdeel van uit. Screening is hierbij een belangrijke maatregel. Daarnaast vragen ook de maatschappelijke ontwikkelingen om een screeningsbeleid dat cliënten en medewerkers goed beschermt tegen diverse integriteitsrisico's.

Strategische aspecten van het besluit

UWV wil haar risicobeheersing versterken. Screening draagt daar aan bij. Met het Wegingskader screening dragen we intern en naar de buitenwereld het belang van een integere organisatie uit en laten we zien dat we onze verantwoordelijkheid ten aanzien van o.m. het omgaan met vertrouwelijke gegevens zeer serieus nemen.

Bedrijfsvoering (personeel/financieel)

Het toepassen van het Wegingskader screening in de proefperiode vraagt tijd van die bedrijfsonderdelen waarvan de functies zijn geselecteerd om tijdens de proefperiode te wegen.

De wegingscommissie moet geïnstalleerd worden en de voorstellen uit de bedrijfsonderdelen beoordelen. Een screening op niveau 3 kost € 431,00 per medewerker (tarief 2023). Het bedrag dat hiermee in totaal gemoeid zal zijn is vanzelfsprekend afhankelijk van het aantal functies dat na weging in aanmerking komt voor screening op niveau 3.

Duurzaamheid

n.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

Met de OR wordt een covenant gesloten om de afspraken die gelden voor een 'praktijkjaar' vast te leggen. Vervolgens worden door de wegingscommissie diverse functies beoordeeld. De uitkomsten van de beoordeling worden gedeeld. Specifiek zullen ook een 5-tal functies waarvoor screening op niveau 3 van toepassing is, samen besproken worden. Voor deze 5 functies wordt instemming gevraagd van zowel OR als van de RvB.

Na afronding van deze periode wordt de werking van het wegingskader screening, het proces en het implementatieplan door RvB en OR geëvalueerd. Bureau Integriteit en de bestuurder heeft als intentie dat de opzet van dit proces zodanig zorgvuldig is, dat het proces onafhankelijk verder kan plaatsvinden door de commissie en de andere betrokken personen. Daarmee zal de RvB de weging per functie verder overlaten aan de commissie en geen nadere goedkeuring meer hoeven te geven. De mate hoe dit ook voor de OR van toepassing kan zijn, is natuurlijk aan de OR en is gezien de zorgen voor de medewerkers voor hen nu nog niet vast te stellen.

Communicatie

Er zal een communicatieplan opgesteld worden waarin wordt uitgelegd waarom we screenen, op welke manier wordt bepaald voor welke functies screening op niveau 3 moet worden ingezet, wat screening op niveau 3 inhoudt en hoe het screeningsproces verloopt, wat de verschillende mogelijke screeningsadviezen zijn en wat daarvan de mogelijke gevolgen kunnen zijn en hoe wij daar als werkgever mee omgaan.

Er wordt extra aandacht besteed aan communicatie voor zittende medewerkers die periodiek op niveau 3 gescreend zullen gaan worden, zodat het voor hen inzichtelijk is wat het betekent dat zij, gezien hun functie, (periodiek) zullen worden gescreend op niveau 3 en begrijpen wat voor hen de gevolgen kunnen zijn als in de screening door het screeningsbureau een verhoogd of hoog risico is geconstateerd.

Openbaarheid

Deze documenten kunnen openbaar gemaakt worden:

1	☒	Ja, in hun geheel.
2	☐	Deels, omdat.
3	☐	Nee, de bijbehorende bijlage(n) niet.
4	☐	Nee, helemaal niet.

Metadata

Omschrijving: Wegingskader screening: werkwijze om vast te stellen welke functie welk screeningsniveau heeft en screening conform screeningsbeleid uit te voeren

Trefwoord(en): screening, screeningsbeleid, screeningsbureau, screeningsniveau, integriteit, risicomanagement, risicomatrix, integriteitsrisicobeheersing, integriteitsrisico, veiligheid, veilige werkomgeving, risicogebieden